A.O. Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii

Prestator de serviciu

Raport privind activitatea Centrului regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor Nord în anul 2025

CUPRINS:

INTRODUCERE 3

CAPITOLUL I. ACCESUL LA SERVICII ȘI INTERVENȚIA SPECIALIZATĂ 4

1.1. Tipologia solicitărilor adresate Centrului 4

1.2. Profilul copiilor beneficiari 5

1.3. Tipologia cazurilor asistate 6

1.4. Intervenția multidisciplinară în cadrul Centrului 6

1.5 Identificarea și raportarea cazurilor suspecte de violență 12

1.6 Experiența și feedback-ul beneficiarilor 12

CAPITOLUL II. CONTINUITATEA INTERVENȚIEI ȘI MONITORIZAREA POST-CAZ 14

CAPITOLUL III. MANAGEMENTUL SERVICIULUI ȘI CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR 16

3.1. Guvernanță, resurse umane și dezvoltare profesională 16

3.2. Inițiative strategice de dezvoltare și modernizare 17

CAPITOLUL IV. CONSOLIDAREA MODELULUI BARNAHUS LA NIVEL NAȚIONAL 18

4.1. Prima Conferință Națională Barnahus – de la serviciu regional la viziune națională 18

4.2. Barnahus ca spațiu de învățare și schimb de bune practici 18

4.3. Extinderea și consolidarea bunelor practici Barnahus 19

4.4. Vizibilitate, transparență și comunicare publică 19

PROVOCĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE 21

PRIORITĂȚI PENTRU ANUL 2026 23

RECOMANDĂRI PENTRU INSTITUȚIILE PARTENERE 24

INTRODUCERE

Pentru un copil victimă a violenței, drumul prin sistemul de justiție poate deveni o a doua traumă. Întrebări repetate, spații necunoscute, interacțiuni multiple cu diferiți specialiști – toate acestea pot amplifica frica și nesiguranța. Serviciul Barnahus a fost creat tocmai pentru a schimba această realitate.

Centrul regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor Nord (Barnahus Nord) este un serviciu social specializat, fără componentă rezidențială, care oferă servicii de asistență integrată copiilor victime sau martori ai infracțiunilor, în baza unei abordări centrate pe copil și a cooperării interinstituționale. Activitatea Centrului se desfășoară în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 708/2019, care reglementează organizarea și funcționarea centrelor regionale Barnahus și stabilește standardele minime de calitate ale serviciilor prestate.

Modelul Barnahus aduce într-un singur spațiu prietenos copilului toți specialiștii relevanți – procurori, polițiști, psihologi, medici legiști și asistenți sociali – astfel încât copilul să fie audiat o singură dată, într-un mediu sigur, iar intervenția să fie coordonată și eficientă. Prioritatea nu este doar investigarea cazului, ci și protecția emoțională a copilului și prevenirea re-victimizării.

Centrul Barnahus Nord deservește unitățile administrativ-teritoriale din regiunea de Nord a Republicii Moldova și, în baza principiului accesibilității, a asigurat accesul la servicii și copiilor din alte regiuni, până la operaționalizarea completă a rețelei naționale.

În anul 2025, Centrul a oferit asistență integrată pentru **270 de copii și 220 de reprezentanți legali sau îngrijitori protectori**. Intervențiile au inclus audierea în condiții speciale, evaluarea psihologică, asistența psihologică de criză, examinarea medico-legală, asistența juridică și coordonarea interinstituțională a cazurilor.

De la crearea serviciului, Barnahus Nord a asistat în mod cumulativ **885 de copii**, contribuind la consolidarea unui mecanism național de protecție mai eficient și mai sensibil la nevoile copilului. Dincolo de datele statistice, impactul serviciului se reflectă în experiențele copiilor și familiilor care au beneficiat de sprijin într-un moment de vulnerabilitate majoră. Feedbackul beneficiarilor relevă importanța existenței unui spațiu sigur și a unei abordări empatice: părinții apreciază claritatea explicațiilor și sprijinul constant, iar copiii se simt „ascultați” și „în siguranță”. Pentru mulți dintre ei, experiența Barnahus a însemnat posibilitatea de a spune ce s-a întâmplat fără presiune și fără a retrăi repetat trauma.

Prezentul raport anual de activitate reflectă activitatea desfășurată de Centrul Barnahus Nord pe parcursul anului 2025, rezultatele obținute în furnizarea serviciilor de asistență integrată, gradul de realizare a atribuțiilor stabilite, precum și principalele aspecte ce vizează funcționalitatea, promovarea și dezvoltarea serviciului.

Funcționalitatea Centrului regional Barnahus Nord în anul 2025 a fost asigurată de A.O. Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC), prestator acreditat de servicii sociale (decizia Inspectoratului Social de Stat nr. 27 din 14 decembrie 2023) și membru fondator al Rețelei europene Barnahus Network. Activitatea Centrului a fost finanțată din bugetul de stat, în baza contractelor încheiate cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, suma totală alocată pentru anul 2025 fiind de 3.474.011,34 lei. Activități complementare au fost susținute din fondurile donatorilor (UNICEF, Council of Europe și World Childhood Foundation) în valoare totală de 353.943,40 lei.

CAPITOLUL I. ACCESUL LA SERVICII ȘI INTERVENȚIA SPECIALIZATĂ

1.1. Tipologia solicitărilor adresate Centrului

În anul 2025, Centrul Barnahus Nord a acordat asistență specializată pentru 270 de copii. Pentru acești beneficiari au fost recepționate 341 de solicitări de acordare a asistenței. Diferența dintre numărul solicitărilor și numărul copiilor asistați se explică prin faptul că, în unele cazuri, au fost formulate demersuri din partea mai multor instituții implicate în gestionarea aceluiași caz.

Analiza surselor de referire arată că majoritatea solicitărilor provin din partea procuraturilor cu 205 solicitări (60%), urmate de inspectoratele de poliție – 120 solicitări (35%). Un număr mai redus de demersuri au fost înaintate de cetățeni (8 solicitări – 2%), instanțe de judecată (6 solicitări – 2%) și autorități tutelare teritoriale (2 solicitări – 1%).

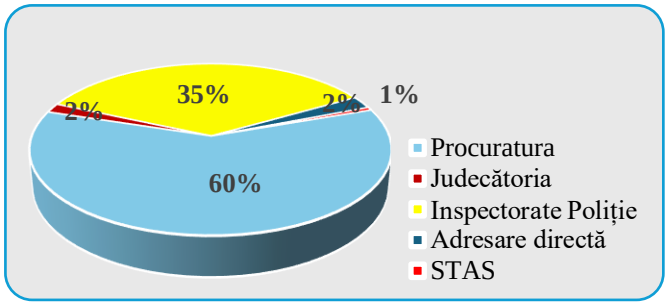

În ceea ce privește tipologia serviciilor solicitate, datele evidențiază faptul că audierea copilului în condiții speciale rămâne serviciul cel mai frecvent solicitat. Acest tip de asistență a fost solicitat în 224 de cazuri, reprezentând 57% din totalul demersurilor. Ponderea ridicată reflectă necesitatea asigurării unui cadru sigur și adaptat copilului în procesul de audiere. Evaluarea psihologică constituie al doilea serviciu ca frecvență, fiind solicitată în 119 cazuri (31%). Examinarea medico-legală a fost solicitată în 28 de situații (7%), iar asistența psihologică de criză în 16 cazuri (4%). Interviul de protecție a fost realizat în 4 cazuri (1%).

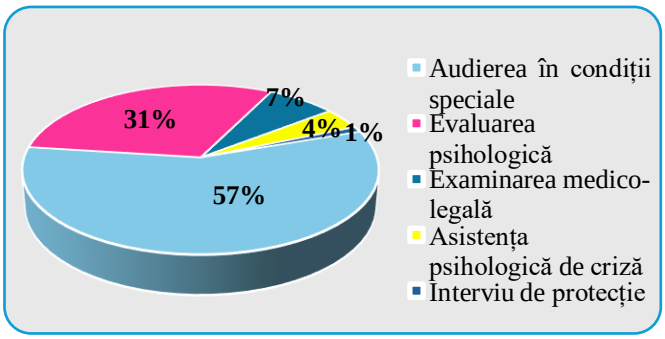

Distribuția teritorială a solicitărilor indică o pondere mai mare a adresărilor din municipiul Bălți și din raioanele Sîngerei și Soroca. Raioanele Briceni și Ocnița înregistrează cel mai redus număr de solicitări. Aceste date pot reflecta atât incidența cazurilor raportate, cât și nivelul de informare și accesibilitate a serviciului la nivel local.

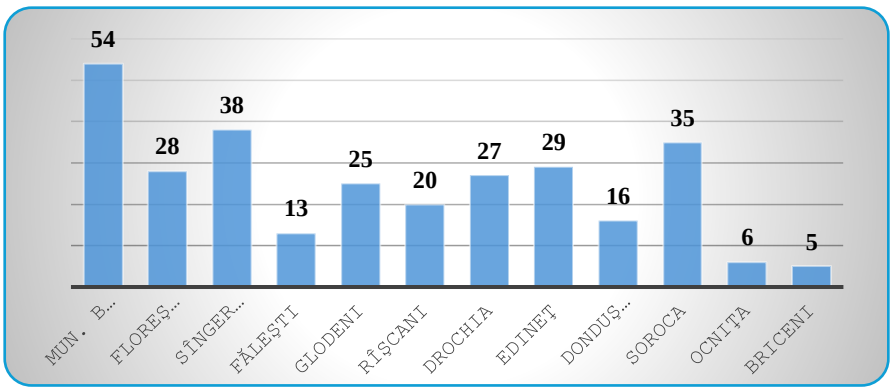

Totodată, Centrul Barnahus Nord a asigurat acces la servicii și pentru beneficiari din alte unități administrativ-teritoriale decât cele arondate. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 708/2019, până la crearea tuturor centrelor regionale, serviciile pot fi acordate în baza principiului accesibilității, indiferent de arondarea teritorială. Astfel, în anul 2025 au fost înregistrate solicitări din municipiul

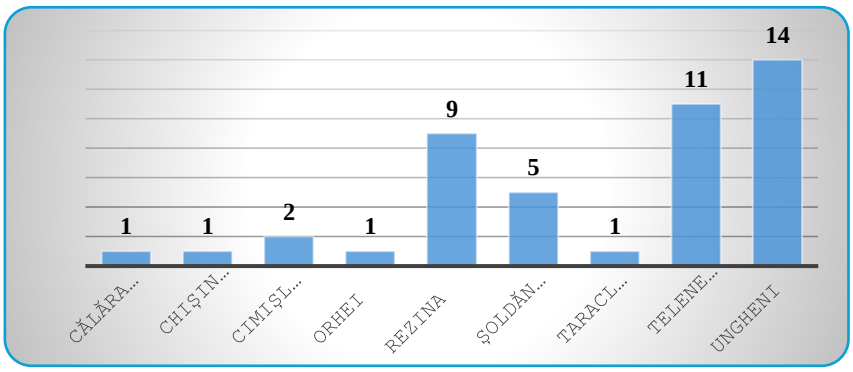

Chișinău și Ungheni, precum și din raioanele Cimișlia, Telenești, Șoldănești, Călărași, Rezina, Orhei și Taraclia. Analiza tipologiei solicitărilor confirmă rolul important al Centrului în asigurarea accesului la servicii specializate pentru copii, precum și integrarea acestuia în mecanismele judiciare și de protecție a copilului la nivel regional și național.

1.2. Profilul copiilor beneficiari

În conformitate cu Regulamentul-cadru aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 708/2019, Centrul Barnahus Nord acordă asistență specializată copiilor implicați în proceduri penale în calitate de victime sau martori ai infracțiunilor care le pot afecta grav integritatea fizică și/sau psihică. Categoria beneficiarilor include, în principal, copiii victime sau martori ai infracțiunilor cu caracter sexual, ai traficului de copii, ai violenței în familie și ai infracțiunilor contra vieții și sănătății. În funcție de circumstanțe și de interesul superior al copilului, serviciile pot fi accesate și de copiii victime sau martori ai contravențiilor de violență în familie ori ai altor fapte care atentează la viața și sănătatea copilului.

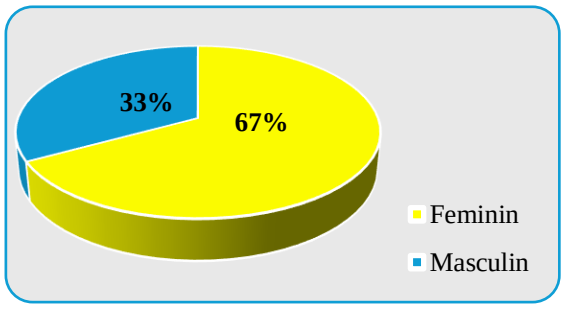

În anul 2025, Centrul Barnahus Nord a gestionat 270 de dosare ale beneficiarilor. Distribuția pe gen indică o pondere mai mare a fetelor – 181 cazuri (67%), comparativ cu 89 băieți (33%).

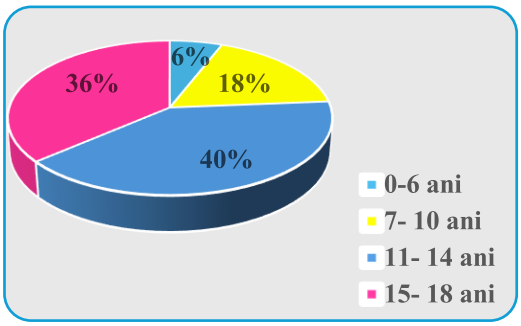

În ceea ce privește vârsta, cea mai mare pondere o reprezintă copiii cu vârsta între 11–14 ani (108 cazuri - 40%), urmați de grupa de vârstă 15–18 ani (98 cazuri - 36%). Copiii cu vârsta 7–10 ani au constituit 48 cazuri (18%), iar cei cu vârsta 0–6 ani – 16 cazuri (6%). Datele indică o vulnerabilitate accentuată a preadolescenților și adolescenților în raport cu tipurile de infracțiuni investigate.

Analiza mediului de proveniență arată că majoritatea beneficiarilor provin din mediul rural – 194 copii (72%), în timp ce 76 copii (28%) provin din mediul urban.

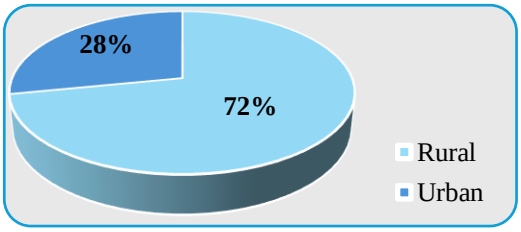

Distribuția copiilor în funcție de calitatea procesuală indică faptul că 202 (75%) dintre copiii referiți au fost implicați în cauze în calitate de victime, iar 68 (25%) au avut calitatea de martori.

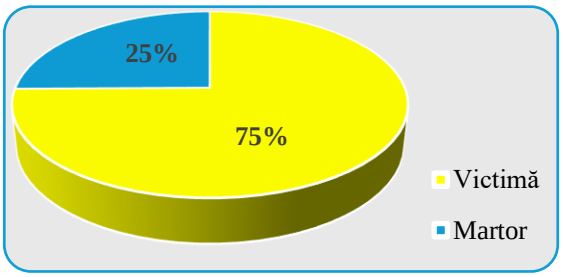

Totodată, în perioada de raportare, 3 copii beneficiari au fost identificați cu dizabilități intelectuale, iar alți 3 au avut statut de copii refugiați, ceea ce a necesitat adaptarea intervențiilor la nevoile specifice ale acestora.

1.3. Tipologia cazurilor asistate

Analiza cazurilor referite către Centrul Barnahus Nord în anul 2025 arată că cele mai frecvente situații au vizat abuzul sexual (158 cazuri, 59%), urmate de violența în familie (77 cazuri - 28%). Alte 35 de cazuri (13%) au inclus infracțiuni, în care interesele justiției sau ale copilului impun intervenția, precum tratament inuman și degradant, răpire, omor, vătămări corporale, privațiune ilegală de libertate, jaf, huliganism sau răspândirea informațiilor cu caracter sexual fără consimțământ.

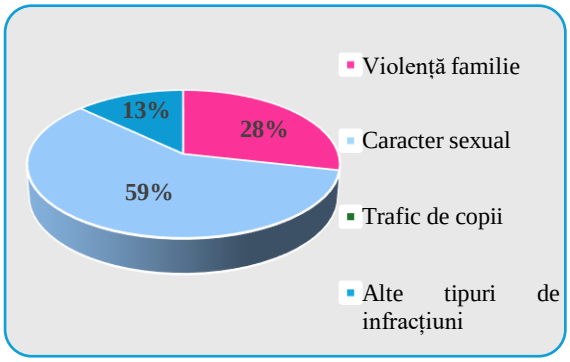

În ceea ce privește calitatea presupusului abuzator, în 111 cazuri (41%) violența a fost atribuită unui terț adult din comunitate, iar în 104 cazuri (39%) unui părinte. În 35 de cazuri (13%) abuzul ar fi fost comis de un minor din comunitate, în 12 cazuri (4%) autorul nu a putut fi identificat, iar în 8 cazuri (3%) a fost vorba despre o rudă. Această distribuție evidențiază atât vulnerabilitatea copiilor în relație cu adulții din afara familiei, cât și persistența riscurilor în mediul familial.

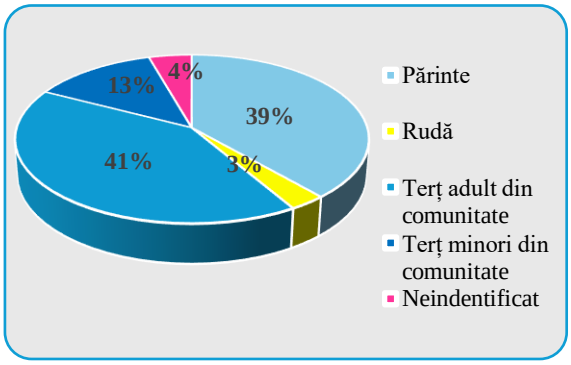

Distribuția în funcție de mediul de producere a abuzului indică faptul că 141 de cazuri (52%) au avut loc în comunitate, iar 118 cazuri (44%) în mediul familial. Un număr mai redus de situații s-au înregistrat în instituții (8 cazuri, 3%) și în mediul online (3 cazuri, 1%).

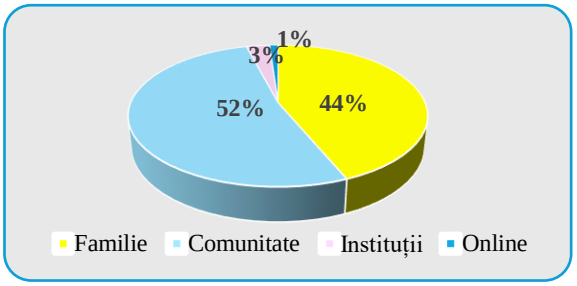

Corelarea tipului de infracțiune cu vârsta și genul copiilor relevă tendințe importante. Cele mai multe infracțiuni cu caracter sexual au vizat adolescenții cu vârsta între 15–18 ani, iar violența în familie afectează preponderent copiii cu vârsta 11–14 ani. Fetele reprezintă majoritatea victimelor în cazurile de abuz sexual, în timp ce în cazurile de violență în familie distribuția între fete și băieți este relativ echilibrată. În categoria altor infracțiuni, ponderea băieților este mai ridicată.

În ansamblu, datele pentru anul 2025 reflectă complexitatea și gravitatea cazurilor asistate de Centrul Barnahus Nord, confirmând necesitatea unei intervenții specializate, multidisciplinare și adaptate particularităților de vârstă și gen ale copiilor implicați.

1.4. Intervenția multidisciplinară în cadrul Centrului

Pe parcursul anului 2025 în procesul de gestionare a celor 270 de dosare au fost oferite următorele tipuri de asistență specializată:

- servicii de identificare a necesităților de asistență au fost prestate pentru 270 de copii;
- pregătirea și audierea copilului în condiții speciale pentru 224 de copii;
- asistență psihologică de criză pentru 181 de copii;
- ședințe de evaluare psihologică – 281 ședințe;
- rapoarte de evaluare psihologică pentru 67 de copii;
- asistență juridică pentru 172 de copii;
- examinare medico-legală pentru 28 de copii;
- interviu de protecție pentru 12 copii.

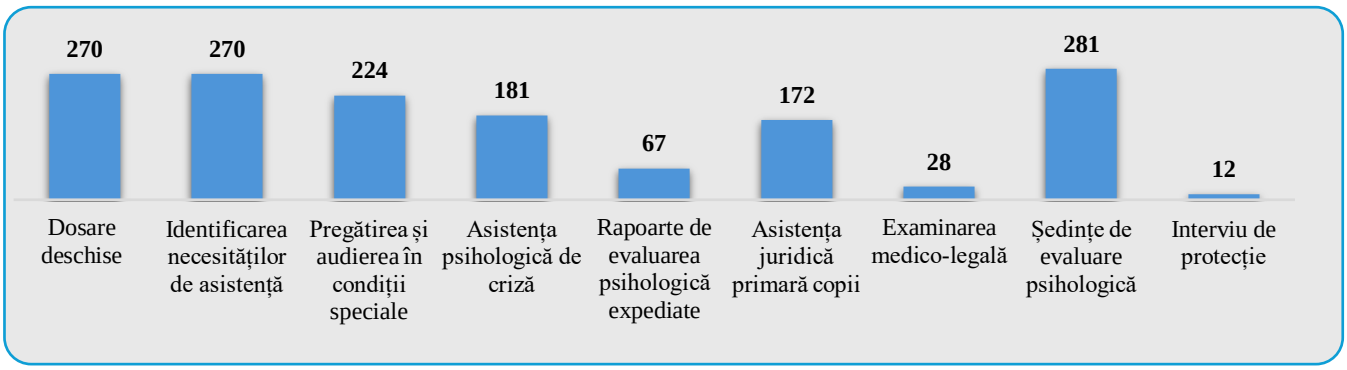

Totodată, în procesul de gestionare a cazurilor, Centrul Barnahus Nord a oferit servicii specializate și adulților implicați, în special părinților sau reprezentanților legali ai copiilor. Este de menționat că o parte dintre acești adulți au beneficiat de mai multe tipuri de servicii, în funcție de necesitățile identificate în fiecare caz. Serviciile acordate adulților au inclus: informarea prealabilă privind procedura de asistență specializată – pentru 270 de adulți; asistență juridică primară – pentru 220 de adulți; ședințe de evaluare psihologică – pentru 54 de adulți; asistență psihologică de criză – pentru 37 de adulți.

❖ ***Audierea în condiții speciale (standardul 11)***

Pe parcursul anului 2025, în cadrul Centrul Barnahus Nord au fost desfășurate 224 de audieri în condiții speciale, implicând 154 de copii victime și 70 de copii martori. Distribuția acestora pe criteriul de sex și tipuri de infracțiuni este prezentată în tabelul de mai jos (*Tabelul 1*).

Tabelul 1. Audierea copiilor pe tipuri de infracțiuni

Tipul infracțiunii	**Total copii audiați**		**Sex**	**Victime**	**Martori**	**Total**
	Audiere inițială	**Audiere suplimentară**				
Infracțiuni cu caracter sexual	134	4	Feminin	93	19	112
			Masculin	4	22	26
Violență în familie	51	1	Feminin	20	9	29
			Masculin	17	6	23
Alte tipuri de infracțiuni	34	0	Feminin	8	3	11
			Masculin	12	11	23
Total	**219**	**5**		**154**	**70**	**224**

În cadrul audierilor copiilor în condiții speciale au participat 21 de judecători, 53 de procurori și 60 de avocați din 16 unități administrativ-teritoriale.

Conform HG nr. 708/2019, intervievatorul este responsabil de pregătirea copilului pentru audiere, explicându-i, într-un limbaj accesibil, scopul procedurii, modul de desfășurare și rolul specialiștilor implicați. Pregătirea include și familiarizarea copilului cu spațiul centrului, inclusiv cu camera de audiere, pentru reducerea anxietății. În cazurile cu impact emoțional ridicat, psihologul intervine anterior audierii pentru stabilizare, iar ulterior copilul beneficiază de suport psihologic de criză. Înregistrarea audierii este utilizată în instanță, evitând expunerea directă a copilului în fața judecătorului sau procurorului.

În anul 2025 au fost realizate 5 audieri suplimentare în dosare privind copii victime ale abuzului sexual: 2 aferente cazurilor din 2023, 2 din 2024 și 1 din 2025. Acestea au avut drept scop clarificarea unor circumstanțe neidentificate în cadrul audierilor inițiale.

Evoluția intervalului de la intentarea cauzei penale până la audiere

Analiza celor 224 de cazuri arată că intervalul dintre intentarea cauzei penale și audierea în condiții speciale a variat semnificativ. În 2 cazuri audierea a avut loc în aceeași zi, în 11 cazuri în termen de până la 5 zile, în 46 de cazuri între 6–15 zile și în 41 de cazuri între 16–30 zile. Totodată, în 124 de cazuri audierea a avut loc după mai mult de 30 de zile, cel mai lung interval fiind de 1205 zile.

Analiza comparativă a datelor pentru anii 2022–2025 evidențiază o creștere a numărului de audieri realizate peste termenul de 30 de zile, deși există și progrese în realizarea audierilor într-un interval de până la 15 zile. Persistența audierilor tardive indică existența unor dificultăți sistemice în respectarea termenelor optime și necesitatea consolidării mecanismelor de coordonare interinstituțională (*Tabelul 2*).

Tabelul 2. Intervalul de la intentarea cauzei penale până la audiere

Intervalul	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024	Anul 2025
1 zi	2	1	1	2
5 zile	5	8	6	11
6 – 15 zile	19	37	41	46
16 – 30 zile	10	80	106	41
peste 30 zile	21	41	110	124
Total copii audiați	**57**	**167**	**264**	**224**

Specialiștii Centrului Barnahus Nord oferă asistență și monitorizează continuu atât situația copiilor post asistență, cât și rezultatul cauzelor penale și contravenționale deschise. Rezultatele pentru intervalul 2022–2025 arată că multe dosare s-au finalizat cu condamnări, deși unele au fost suspendate, clasate sau încetate în funcție de specificul cazului. O parte dintre cauze se află la etapa de urmărire penală sau pe rol în instanțele de judecată, ceea ce denotă complexitatea și durata proceselor. În paralel, există și dosare contravenționale care s-au soldat cu răspundere contravențională, fie acțiunile abuzatorilor au fost recalificate și deschise cauze penale, fie nu s-a confirmat prezența semnelor de abuz. Monitorizarea fiecărui caz se face până la pronunțarea hotărârii în instanța de fond, reflectând eforturile constante ale juriștilor și specialiștilor Centrului Barnahus Nord în asigurarea dreptății pentru copii. Toate aceste constatări subliniază importanța monitorizării și colaborării interinstituționale în protecția eficientă a copiilor victime sau martori ai abuzului

❖ ***Asistența juridică (standardul 12)***

Asistența oferită include, după caz, consiliere juridică primară în vederea întocmirii actelor juridice, precum și îndrumarea cu privire la modalitățile de exercitare a drepturilor procesuale. În anul 2025, 220 de reprezentanți legali și 145 de copii au beneficiat de asistență juridică primară (11-14 ani - 72 copii, 15-18 ani – 73 copii).

Aceștia au fost informați că au dreptul constituțional la apărare și că pot beneficia de un avocat care oferă asistența juridică garantată de stat, asigurându-le, astfel, un sprijin specializat pe parcursul întregului proces. La fel, juriștii centrului oferă asistența juridică primară în cadrul proceselor penale, precum și sprijinul în întocmirea documentației legale la necesitate.

Un aspect important al consilierii juridice îl reprezintă informarea privind posibilitatea solicitării recunoașterii calității de parte civilă în cadrul urmăririi penale, pentru repararea prejudiciului moral cauzat. Totuși, se constată o reticență semnificativă din partea părinților în a formula o astfel de cerere. Această rezervă este determinată, de regulă, de temeri legate de durata și complexitatea procesului, incertitudini privind cuantumul despăgubirilor sau dorința de a evita expunerea suplimentară la conflicte legale, ce ar putea genera o stare de stres emoțional.

❖ ***Examinarea și expertiza medico-legală (standardul 14)***

În cadrul Centrului Barnahus Nord, examinarea medico-legală este efectuată în condiții care reduc expunerea copilului la stres și revictimizare, asigurând confidențialitatea, respectarea demnității și a integrității fizice și psihice a copilului. Realizarea acestei proceduri în cadrul Centrului permite coordonarea eficientă între specialiștii implicați (medic legist, psiholog, organ de urmărire penală) evitarea deplasărilor repetate ale copilului și limitarea contactului cu medii instituționale potențial traumatizante.

Astfel, opțiunea pentru efectuarea examinării medico-legale în cadrul Centrului Barnahus Nord contribuie atât la colectarea probelor necesare procesului de justiție, cât și la asigurarea unei intervenții prietenoase și centrate pe copil, în conformitate cu standardele naționale și internaționale de protecție a copilului.

Datele statistice privind examinările medico-legale realizate în perioada de raportare sunt reflectate în tabelul de mai jos:

Tabelul 3. Examinările medico-legale

<table>
<tr><th>Categorie</th><th colspan="5">Date</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Număr copii referiți pentru expertiza medico-legală</td><td rowspan="3">28 copii</td><td colspan="4">Vârsta</td></tr>
<tr><td>0-6 ani</td><td>7-10 ani</td><td>11-14 ani</td><td>15-18 ani</td></tr>
<tr><td>4</td><td>5</td><td>12</td><td>7</td></tr>
<tr><td>Tip de abuz (victime)</td><td colspan="5">-27 copii au fost victime ale abuzului sexual
-1 copil pentru stabilirea vârstei estimative a victimei, în baza evaluării parametrilor exteriori, aceasta fiind necesară în contextul încadrării corecte a faptei din punct de vedere legal.</td></tr>
<tr><td>Număr de ordonanțe emise</td><td colspan="5">28 ordonanțe, referirea cazurilor a avut loc urmare a emiterii ordonanțelor privind dispunerea expertizei medico-legale de către ofițerii de urmărire penală din cadrul inspectoratelor de poliție, după cum urmează: mun. Bălți – 9 cazuri, r. Sîngerei – 6 cazuri, r. Fălești – 5 cazuri, r. Soroca – 4 cazuri, r. Ocnița – 2 cazuri, r. Șoldănești – 1 caz și r. Telenești – 1 caz.</td></tr>
<tr><td>Distribuția ordonanțelor</td><td colspan="5">- 18 ordonanțe în procesul penal
- 7 ordonanțe în cadrul cauzei penale
- 3 pe registrul 2</td></tr>
<tr><td>Intervalul de timp între inițierea cauzei penale și referirea copiilor la Barnahus Nord</td><td colspan="5">- în aceeași zi - 7 copii
- 1-2 zile: 9 copii
- 3-7 zile: 6 copii
- 8-15 zile: 4 copii
- 16-30 de zile: 1 copil
- mai mult de 30 de zile: 1 copil</td></tr>
<tr><td>Intervalul de timp între inițierea cauzei penale și desfășurarea examinării la Barnahus Nord</td><td colspan="5">- în aceeași zi - 5 copii
- 1-2 zile: 7 copii
- 3-7 zile: 7 copii
- 8-15 zile: 5 copii
- 16-30 de zile: 2 copii
- mai mult de 30 de zile: 2 copii</td></tr>
<tr><td>Intervalul de timp între parvenirea ordonanței și desfășurarea examinării la Barnahus Nord</td><td colspan="5">- în aceeași zi - 13 copii
- 1-2 zile: 6 copii
- 3-7 zile: 7 copii
- 8-15 zile: 2 copii
- 16-30 de zile: 0 copii
- mai mult de 30 de zile: 0 copii</td></tr>
<tr><td>Experți medico-legali implicați</td><td colspan="5">- Secția medico-legală Bălți: 3 expertize
- Secția medico-legală Florești: 5 expertize
- Secția medico-legală Sîngerei: 20 expertize</td></tr>
</table>

❖ ***Asistența psihologică de criză (standardul 16)***

Asistența psihologică de criză reprezintă o componentă esențială a intervenției oferite copiilor victime sau martori ai infracțiunilor, precum și, după caz, reprezentanților legali ai acestora, având rolul de a sprijini stabilizarea emoțională și de a reduce impactul traumatic al procedurilor judiciare.

În cadrul Centrului Barnahus Nord, intervențiile de criză sunt acordate în funcție de necesitățile individuale ale copilului și ale familiei și pot fi realizate înainte sau după audierea în condiții speciale, precum și înainte sau după efectuarea examinării medico-legale, în funcție de situația concretă a fiecărui caz.

Situația intervențiilor de asistență psihologică de criză realizate în anul 2025 este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabelul 4. Asistența psihologică de criză acordată copiilor și adulților

Intervenția psihologică în criză		
copii victime	***copii martori***	***persoane de încredere***
144	37	37

❖ ***Evaluarea psihologică (standardul 17)***

În anul 2025, activitatea de evaluare psihologică a vizat un volum ridicat de solicitări privind efectuarea evaluării psihologice a 95 de copii, dintre care 15 cazuri au fost transferate din 2024. Pentru acestea, 9 rapoarte de evaluare au fost finalizate, iar în 6 cazuri procesul a fost sistat.
În ceea ce privește solicitările din 2025 (107 copii), 58 de rapoarte au fost elaborate și expediate instituțiilor solicitante, 22 de procese au fost sistate, iar 27 au fost transferate pentru continuare în 2026.

Tabelul 5. Evaluarea psihologică acordată copiilor

2024				**2025**				
Solicitări transferate din 2024 pentru 2025	*Copii incluși în procesul de evaluare*	*Rapoarte eliberate în 2025*	*Proces de evaluare sistat*	*Solicitări raport psihologic pentru 2025*	*Copii incluși în procesul de evaluare*	*Rapoarte eliberate*	*Proces de evaluare sistat*	*Solicitări transferate din 2025 pentru 2026*
15	9	9	6	107	58	58	22	27
Total rapoarte elaborate în 2025				**67**				

În total, în 2025 au fost finalizate 67 de evaluări psihologice pentru copii victime sau martori ai infracțiunilor. Distribuția pe vârste indică o adresabilitate mai mare a adolescenților: cele mai multe evaluări au vizat copiii de 15–17 ani, urmați de grupa 11–14 ani, iar cele mai puține au fost înregistrate la copiii de 0–6 ani.

Din perspectiva tipului de infracțiune, predomină cazurile de abuz cu caracter sexual (37 evaluări), în special la grupele 11–14 și 15–17 ani. Violența în familie reprezintă al doilea tip de infracțiune (29 evaluări), fiind prezentă în toate categoriile de vârstă. Nu au fost înregistrate evaluări în cazuri de trafic de copii, iar alte infracțiuni au fost reflectate într-un singur caz.

Procesul de evaluare a fost sistat în 28 de cazuri: în 8 situații copiii au abandonat după una sau mai multe ședințe, iar în 20 de cazuri nu s-au prezentat la nicio ședință, ceea ce evidențiază bariere de acces sau dificultăți de cooperare cu serviciile psihologice.

Tabelul 6. Profilul beneficiarilor privind evaluările psihologice finalizate

Evaluările psihologice finalizate în 2025					
Tipul abuzului	**Vârsta copiilor**				
	0 - 6	**7 - 10**	**11 - 14**	**15 - 17**	**Total rapoarte**
Infracțiuni cu caracter sexual	**-**	**8**	**11**	**18**	**37**
Violență în familie	**5**	**6**	**10**	**8**	**29**
Trafic de copii	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Alte infracțiuni	**-**	**-**	**-**	**1**	**1**
Total	**5**	**14**	**21**	**27**	**67**

Încetarea procesului de evaluare psihologică în 2025			
Abandonul procesului de evaluare			
După 1 ședință de evaluare	***După a 2-a ședință de evaluare***	***După a 4-a ședință de evaluare***	***Nu s-au prezentat la nici o ședință de evaluare***
5	**2**	**1**	**20**
Total: 28 de evaluări psihologice sistate			

Durata medie de elaborare a unui raport psihologic a fost de 74 de zile de la data solicitării până la expediere și de 26 de zile de la ultima ședință până la transmiterea raportului. Intervalul a variat între 22 și 175 de zile. Rapoartele au fost expediate în mare parte către procuraturi (28 rapoarte) și inspectorate de poliție (37 rapoarte), iar într-un număr redus către structurile teritoriale de asistență socială (2 rapoarte), acoperind mai multe raioane din nordul și centrul țării (*Tabelul 6*).

Tabelul 7. Distribuția rapoartelor de evaluare expediate solicitanților

Tip de instituție	**Număr rapoarte**	**Localitate**
Procuraturi	28 rapoarte	• Bălți - 14 • Edineț - 7 • Sîngerei - 3 • Rîșcani - 2 • Cimișlia - 1 • Rezina - 1
Inspectorate de Poliție	37 rapoarte	• îngerei - 7 • Ungheni - 7 • Edineț - 5 • Glodeni - 5 • Drochia - 4 • Florești - 4 • Fălești - 3 • Bălți - 1 • Taraclia - 1
STAS	2 rapoarte	• Fălești - 2

1.5 Identificarea și raportarea cazurilor suspecte de violență

Pe parcursul anului 2025, în cadrul Centrului Barnahus Nord a fost asigurată identificarea timpurie a situațiilor de risc privind violența, neglijarea și exploatarea copiilor, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 270/2019. În acest context, au fost întocmite și transmise 44 de fișe de sesizare către autoritățile tutelare teritoriale și organele de drept competente din municipiile Bălți și Ungheni, precum și din raioanele Florești, Rîșcani, Drochia, Glodeni, Dondușeni, Soroca, Sîngerei, Fălești, Edineț și Telenești.

Identificarea suspiciunilor a avut la bază mai multe surse, acestea fiind constatate, preponderent, în procesul acordării asistenței specializate în cadrul Centrului (36 de cazuri), precum și în urma informațiilor comunicate de părinți sau alte rude ale copilului (8 cazuri). Din totalul fișelor de sesizare expediate, 25 au vizat suspiciuni de abuz sexual, 13 cazuri de violență în familie, un caz de bullying, 3 cazuri de neglijare în supraveghere și 2 cazuri de tortură.

Ca urmare a sesizărilor transmise, organele de drept au inițiat 13 procese penale și 5 cauze penale, iar în 8 situații sesizările au fost conexate la cauze penale aflate deja în examinare. Totodată, în 18 cazuri au fost efectuate evaluări complexe, în urma cărora nu au fost identificate elemente constitutive ale infracțiunii, situațiile respective fiind gestionate de autoritățile tutelare teritoriale, în cooperare cu echipele multidisciplinare.

1.6 Experiența și feedback-ul beneficiarilor

Vocea copiilor – între siguranță și vindecare

La Centrul Barnahus Nord, feedback-ul copiilor este o parte esențială a modului în care înțelegem impactul intervențiilor noastre. Ascultarea copiilor înseamnă, înainte de toate, respectarea dreptului lor de a fi auziți și implicați în evaluarea serviciilor care îi privesc direct.

În anul 2025, chestionarul de feedback a fost completat de 69 de copii beneficiari ai serviciilor centrului. Răspunsurile lor arată că, pentru majoritatea, experiența în Centru a fost una clar explicată. Cei mai mulți au menționat că au fost informați anterior despre scopul vizitei, în special de către polițist sau asistentul social, iar la sosire au primit explicații suplimentare din partea psihologului, managerului de caz sau a altor specialiști.

Perioada de așteptare, adesea asociată cu anxietate în alte contexte instituționale, a fost descrisă diferit aici. Copiii au vorbit despre calm, curiozitate și liniște. Activități simple ca desenul, joaca, cărțile au contribuit la reducerea tensiunii emoționale și la perceperea spațiului de așteptare ca fiind prietenos și adaptat nevoilor lor.

Interacțiunea cu specialiștii Centrului a fost evaluată pozitiv de majoritatea copiilor. Aceștia au menționat că au discutat cu psihologul, managerul de caz, asistentul social, juristul, intervievatorul și medicul legist, iar experiențele au fost descrise ca fiind liniștitoare și de sprijin. Copiii au subliniat importanța comunicării calme, a faptului că au fost ascultați, înțeleși și tratați cu respect.

În luna decembrie 2025 în cadrul proiectului UNICEF *„Servicii mai bune pentru copii în contact cu sistemul de justiție, părinți și adolescente”,* implementat de CNPAC, a fost organizată activitatea de consultare a opiniei adolescenților și adolescentelor victime/martori ai infracțiunilor despre experiența de audiere în spațiul de audiere în condiții speciale din cadrul Centrului Barnahus Nord. Copiii, participanți la focus-grup au evaluat experiența înainte de a ajunge în spațiul Barnahus, siguranță și confortul în Centrul Barnahus, relația cu profesioniștii și comunicarea, procesul (ziua audierii) și experiența în timpul și după audiere. Rezultatele indică gradul de satisfacție al copiilor și interacțiunea pozitivă cu specialiștii Barnahus.

Feedbackul colectat subliniază importanța menținerii unei abordări centrate pe copil și a continuării eforturilor de a crea un mediu sigur, predictibil și suportiv pentru fiecare copil.

Feedback-ul părinților și al reprezentanților legali

Colectarea feedback-ului de la părinți și reprezentanții legali este o componentă esențială în evaluarea calității serviciilor oferite de Centrul Barnahus Nord, având în vedere impactul emoțional major pe care procesul îl are asupra familiei. În 2025, 49 de părinți sau reprezentanți legali au completat chestionarele de feedback.

Majoritatea au confirmat că au fost informați clar despre scopul Centrului, despre serviciile disponibile și despre rolul specialiștilor implicați. Sursele de informare au fost diverse, fapt care reflectă o bună colaborare interinstituțională și o ghidare adecvată a familiei încă din etapele inițiale. Aproape toți părinții au menționat semnarea acordului de prestare a serviciilor, ceea ce indică respectarea principiului consimțământului informat și implicarea părinților în procesul decizional.

În ceea ce privește relația cu echipa, părinții au apreciat claritatea comunicării, atitudinea binevoitoare și disponibilitatea de a asculta și capacitatea specialiștilor de a explica informațiile într-un mod accesibil. Mulți au subliniat că s-au simțit ascultați, înțeleși și sprijiniți. Copiii sunt descriși ca fiind mai relaxați și mai încrezători după intervențiile în Centru.

Analiza feedback-ului părinților/reprezentanților legali indică un nivel ridicat de satisfacție și un impact emoțional favorabil al serviciilor oferite.

Feedback-ul vizitatorilor și al specialiștilor

Pe parcursul activității, Centrul Barnahus Nord a găzduit vizite de studiu și vizite de informare ale specialiștilor din țară și din afara ei. Mesajele transmise de aceștia conturează o percepție constantă: Centrul este un spațiu sigur, profesionist și centrat pe interesul superior al copilului.

Judecători, avocați, membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentanți ai organizațiilor internaționale și ai societății civile au remarcat organizarea eficientă a audierilor, calitatea înregistrărilor prezentate ulterior în instanță, condițiile prietenoase create pentru copii și efortul susținut al echipei multidisciplinare.

„Am rămas surprinsă de aspectele corecte și eficiente din acest centru. Într-adevăr, am văzut că aici se lucrează în interesul copilului. Legislația Republicii Moldova pune prioritar interesul superior al copilului, iar în acest centru exact asta am observat. Un respect deosebit pentru Centru.” *(Avocat)*

Mesajele de apreciere, inclusiv cele din partea reprezentanților UNICEF și ale delegațiilor internaționale, reflectă recunoașterea profesională și încrederea în modelul aplicat.

„În calitate de specialist în protecția drepturilor copilului, sunt recunoscătoare pentru întrunirea de astăzi, pentru informația utilă și folositoare în domeniu.”
„My warmest wishes for continued success to this dedicated team doing amazing work for children who really need it.” *(Maha Damaj, UNICEF)*

Aceste opinii susțin rolul important al Centrului în sistemul de protecție a copilului și relevanța continuării dezvoltării serviciilor oferite.

CAPITOLUL II. CONTINUITATEA INTERVENȚIEI ȘI MONITORIZAREA POST-CAZ

Perspectiva sistemului de justiție

Monitorizarea cazurilor din perspectiva sistemului de justiție reprezintă o componentă esențială a activității Centrului Barnahus Nord, având ca scop asigurarea continuității protecției copilului, prevenirea revictimizării și evaluarea eficienței intervenției multidisciplinare, în conformitate cu principiul interesului superior al copilului.

Centrul monitorizează atât situația copiilor beneficiari post-intervenție, cât și evoluția cauzelor penale sau contravenționale în care a facilitat colectarea probelor, oferind sprijin constant copiilor și familiilor acestora pe parcursul procesului de justiție.

În anul 2025 au fost deschise 270 de dosare ale beneficiarilor, dintre care: 265 cauze penale și 5 cauze contravenționale. Pentru dosarele deschise în perioada ianuarie–iunie 2025 au fost realizate activități de monitorizare legală, fiind expediate 106 interpelări către organele competente. Dosarele inițiate în a doua jumătate a anului se aflau, la momentul raportării, la etapa urmăririi penale, monitorizarea nefiind încă oportună.

Conform informațiilor recepționate de la organele de urmărire penală și procuraturi, situația cauzelor monitorizate în 2025 este următoarea:

- 1 dosar finalizat cu sentință de condamnare;
- 2 dosare clasate din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii;
- 25 dosare aflate la etapa de urmărire penală;
- 13 dosare pe rolul instanțelor de judecată;
- 65 dosare monitorizate, fără informații recepționate privind rezultatul examinării până la momentul raportării.

Analiza practicii Centrului evidențiază diferențe semnificative între: cazurile cu adresare directă la Centru și cazurile în care cauza penală era deja pornită la momentul referirii copilului.

În situațiile de adresare directă, specialiștii Centrului s-au implicat din etapa incipientă, anterior înregistrării oficiale a cazului la poliție. În cazurile în care au fost identificate suspiciuni rezonabile de abuz, au fost întocmite fișe de sesizare și transmise către organele competente, monitorizarea ulterioară fiind realizată continuu.

Această intervenție timpurie a permis:

- acces rapid la servicii specializate;
- organizarea audierii în condiții speciale, inclusiv în aceeași zi;
- realizarea promptă a examinării medico-legale și evaluării psihologice;
- inițierea rapidă a urmăririi penale, inclusiv reținerea presupusului abuzator în unele cazuri.

În schimb, în cazurile în care copilul a fost referit ulterior pornirii cauzei penale, s-au constatat frecvent întârzieri între sesizare, audiere și accesarea serviciilor specializate, cu potențial impact asupra stării emoționale a copilului și asupra eficienței procesului probator.

Practica demonstrează importanța implicării timpurii a Centrului și necesitatea ca toți copiii victime sau martori ai infracțiunilor să beneficieze de servicii integrate, indiferent de etapa procedurală.

Monitorizarea cazurilor aferente anilor 2022–2024

Datele aferente perioadei 2022–2024 indică o creștere constantă a numărului de cauze monitorizate de Centrul Barnahus Nord, de la 78 cauze în 2022 la 268 în 2024. Această evoluție reflectă atât extinderea activității Centrului, cât și consolidarea mecanismelor de referire și cooperare interinstituțională.

În ceea ce privește cauzele penale, se constată un număr semnificativ de dosare finalizate cu condamnarea abuzatorului: 49 în 2022, 86 în 2023 și 82 în 2024. Ponderea ridicată a condamnărilor, raportată la numărul total de cauze, sugerează eficiența intervențiilor realizate în condiții speciale de audiere și a documentării probatorii facilitate de Centru.

Totodată, o parte importantă a cauzelor s-au aflat pe rolul instanțelor de judecată sau la etapa de urmărire penală, ceea ce confirmă faptul că procesul judiciar în astfel de cauze este adesea de durată. În 2024, 37 de cauze se aflau pe rol în instanță și 73 la etapa de urmărire penală, comparativ cu 27 și 22 în 2023, respectiv 7 și 2 în 2022. Creșterea acestor cifre este corelată cu majorarea numărului total de dosare.

Se menține, de asemenea, un număr de cauze clasate sau încetate din diverse motive procedurale (lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii, neînceperea urmăririi penale, încetarea procesului penal). În 2024, 23 de cauze au fost clasate pentru lipsa elementelor infracțiunii, iar 8 au fost încetate. Deși astfel de soluții fac parte din dinamica normală a procesului penal, ele subliniază importanța documentării timpurii și riguroase a probelor.

Un element relevant îl constituie cauzele suspendate pe motiv că făptuitorul a fost anunțat în căutare (9 în 2024, 17 în 2023, 4 în 2022), situații care pot prelungi considerabil durata procedurilor și perioada de incertitudine pentru victimă.

În ceea ce privește cauzele contravenționale, numărul acestora este semnificativ mai redus comparativ cu cel al cauzelor penale. În unele situații, procesul contravențional a fost încetat sau nu s-a confirmat prezența semnelor de abuz. Totodată, există cazuri în care examinarea inițială contravențională a condus ulterior la pornirea urmăririi penale, ceea ce demonstrează importanța reevaluării juridice a faptelor atunci când apar elemente suplimentare.

Per ansamblu, analiza perioadei 2022–2024 indică o creștere a volumului de activitate și o rată relevantă a condamnărilor, ceea ce reflectă contribuția Centrului Barnahus Nord la consolidarea accesului copiilor la justiție și la eficientizarea procesului probator în cauzele privind violența și abuzul asupra copiilor.

CAPITOLUL III. MANAGEMENTUL SERVICIULUI ȘI CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR

3.1. Guvernanță, resurse umane și dezvoltare profesională

În anul 2025, Centrul regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor Nord și-a desfășurat activitatea în baza contractelor de prestare a serviciilor încheiate cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, asigurând funcționarea serviciului printr-o echipă multidisciplinară formată din 12 specialiști.

Structura organizațională a inclus 14 unități de personal (conducere, personal de execuție și personal auxiliar), fiind asigurată conform organigramei aprobate. Toate pozițiile au fost ocupate în baza procedurilor legale de angajare, cu fișe de post actualizate și contracte individuale de muncă încheiate conform legislației în vigoare.

Echipa a integrat competențe complementare esențiale pentru funcționarea modelului Barnahus: management, intervenție juridică, intervievare specializată, evaluare psihologică, asistență socială, suport administrativ și supervizare profesională. Organizarea internă a permis flexibilitate funcțională prin cumul de responsabilități acolo unde a fost necesar, asigurând continuitatea intervenției și eficiența utilizării resurselor.

Consolidarea competențelor profesionale

Pe parcursul anului 2025, dezvoltarea capacităților echipei a reprezentat o prioritate strategică. În parteneriat cu UNICEF, în cadrul proiectului *„Servicii mai bune pentru copii în contact cu sistemul de justiție, părinți și adolescenți”*, au fost realizate:

- 28 ore de instruire continuă a echipei privind intervenția în cazurile de abuz sexual online și aplicarea principiilor psihologice în intervievarea copilului victimă;
- 24 ore de instruire și supervizare specializată pentru psihologi privind evaluarea și elaborarea rapoartelor de evaluare psihologică în cazurile de violență sexuală;
- 6 ore de supervizare individuală pentru fiecare intervievator, orientate spre consolidarea tehnicilor de intervievare și asigurarea calității procesului.

Suplimentar, personalul Centrului a participat la instruiri relevante domeniului de activitate organizate de parteneri naționali și internaționali.

Aceste intervenții au contribuit direct la:

- creșterea calității audierilor în condiții speciale;
- îmbunătățirea coerenței rapoartelor de evaluare psihologică;
- aplicarea mai riguroasă a protocoalelor internaționale de intervievare.

Prevenirea epuizării profesionale

Având în vedere specificul activității Centrului, prevenirea arderii profesionale a constituit o componentă esențială a managementului serviciului.

În 2025, specialiștii Centrului au beneficiat de 32 ore de activități dedicate consolidării rezilienței emoționale și bunăstării psihoemoționale, inclusiv sesiuni organizate în colaborare cu UNICEF și Coaliția „Viața fără Violență”.

Investiția în bunăstarea echipei contribuie la menținerea stabilității personalului, la reducerea riscului de fluctuație și la asigurarea unei intervenții centrate pe copil, realizată într-un mod sustenabil.

3.2. Inițiative strategice de dezvoltare și modernizare

Extinderea infrastructurii Centrului

În anul 2025 a fost inițiat procesul de extindere a spațiului Centrului Barnahus Nord, cu susținerea CNPAC și UNICEF Moldova. Prin decizia Consiliului municipal Bălți, suprafața spațiului oferit în comodat a fost majorată de la 300,2 m² la 446,3 m², iar termenul contractului a fost prelungit până la 4 aprilie 2030.

Extinderea infrastructurii va permite:
- optimizarea fluxului beneficiarilor,
- crearea unor spații suplimentare pentru intervenție multidisciplinară,
- creșterea capacității operaționale a Centrului.

Creșterea eficienței energetice și siguranței infrastructurii

În 2025 a fost inițiat proiectul *„Creșterea eficienței Centrului regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor Nord și îmbunătățirea siguranței copiilor”*, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene și al Fundației Soros Moldova.

Proiectul vizează modernizarea energetică a infrastructurii, reducerea consumului de energie și îmbunătățirea confortului termic, contribuind la sustenabilitatea financiară a serviciului și la crearea unui mediu mai sigur și mai funcțional pentru copii și specialiști. Implementarea este planificată pentru anul 2026.

Digitalizarea managementului de caz

În anul 2025, Centrul Barnahus Nord a pilotat *Registrul electronic de management de caz* – un instrument digital destinat documentării și monitorizării intervențiilor.

Sistemul permite:
- colectarea structurată a datelor privind solicitările și tipologia cazurilor;
- monitorizarea etapelor de intervenție (audiere, evaluare psihologică, examinare medico-legală);
- urmărirea termenelor procedurale;
- consolidarea colaborării interinstituționale.

Pilotarea registrului a demonstrat creșterea eficienței administrative, reducerea timpului de procesare a datelor și îmbunătățirea capacității de raportare și analiză.

În anul 2025, managementul Centrului Barnahus Nord a fost orientat nu doar spre asigurarea funcționării curente a serviciului, ci și spre consolidarea sustenabilității instituționale prin investiții în capitalul uman, infrastructură și digitalizare. Aceste intervenții contribuie la creșterea rezilienței serviciului, la îmbunătățirea calității intervenției multidisciplinare și la consolidarea modelului Barnahus ca mecanism eficient și durabil de protecție a copiilor victime ale violenței.

CAPITOLUL IV. CONSOLIDAREA MODELULUI BARNAHUS LA NIVEL NAȚIONAL

Anul 2025 a marcat o etapă importantă în poziționarea modelului Barnahus dintr-un serviciu regional funcțional într-un reper național pentru intervenția integrată în cazurile copiilor victime sau martori ai infracțiunilor. Eforturile s-au concentrat pe trei direcții majore: consolidarea dialogului național, dezvoltarea capacităților profesioniștilor și creșterea vizibilității modelului.

4.1. Prima Conferință Națională Barnahus – de la serviciu regional la viziune națională

În 2025, Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC) a organizat prima Conferință Națională dedicată modelului Barnahus în Republica Moldova, cu genericul: *„Barnahus Moldova: viziune integrată pentru protecția copiilor victime”*.

Evenimentul a fost organizat în parteneriat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, cu sprijinul UNICEF, al Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (prin KfW), al Consiliului Europei și World Childhood Foundation. Conferința a reunit peste 120 de participanți, inclusiv reprezentanți ai autorităților publice centrale, ai sistemului de justiție, ai serviciilor sociale și medicale, ai mediului academic, ai organizațiilor internaționale și ai societății civile.

Rezultate cheie:

- prezentarea rezultatelor Barnahus Nord (2022–2025) și impactul asupra reducerii revictimizării;
- discutarea cadrului necesar pentru dezvoltarea unei rețele naționale Barnahus;
- alinierea intervențiilor la standardele europene privind justiția prietenoasă copilului;
- consolidarea dialogului interinstituțional la nivel strategic.

Conferința a contribuit la repoziționarea modelului Barnahus ca soluție sistemică și standard de intervenție în cazurile copiilor victim sau martori ai infracțiunilor. , nu doar ca serviciu regional.

Pentru a asigura transparența și a spori vizibilitatea serviciului, atât evenimentul, cât și rezultatele obținute de Centru în primii ani de activitate au fost valorificate prin materiale video de informare și promovare, distribuite pe platformele online.

4.2. Barnahus ca spațiu de învățare și schimb de bune practici

Pe parcursul anului 2025, Centrul Barnahus Nord a devenit un spațiu activ de schimb de experiență, găzduind vizite de studiu și întâlniri profesionale cu factori de decizie și specialiști din întreaga țară și din afara Republicii Moldova.

Au fost organizate peste 13 vizite de studiu și schimb de experiență, care au reunit un spectru larg de profesioniști implicați în protecția copilului și în sistemul de justiție, inclusiv judecători, procurori și polițiști, specialiști din structurile teritoriale de asistență socială, avocați, reprezentanți ai ONG-urilor, studenți și cadre universitare, dar și delegații internaționale (inclusiv din Uzbekistan).

Aceste vizite au oferit participanților oportunitatea de a observa direct modul de organizare a serviciului, mecanismele de cooperare interinstituțională și procedurile adaptate copilului, contribuind astfel la o înțelegere mai profundă a intervenției multidisciplinare integrate. Prin dialog profesional, prezentări tematice și discuții aplicate, aceste activități au contribuit la creșterea nivelului de conștientizare privind impactul violenței asupra copilului, importanța prevenirii revictimizării și necesitatea intervențiilor coordonate, centrate pe interesul superior al copilului.

Astfel, vizitele au reprezentat nu doar activități de informare, ci și instrumente esențiale de sensibilizare, formare profesională și promovare a standardelor Barnahus în rândul specialiștilor și factorilor de decizie.

4.3. Extinderea și consolidarea bunelor practici Barnahus

În 2025, Centrul Barnahus Nord a contribuit la activități de consolidare a capacităților profesioniștilor-cheie implicați în identificarea, referirea și gestionarea cazurilor de violență, neglijare și exploatare a copiilor, desfășurate în cadrul proiectului UNICEF *„Servicii mai bune pentru copii în contact cu sistemul de justiție, părinți și adolescenți”*, implementat de CNPAC.

În perioada octombrie–decembrie 2025, aproximativ 700 de specialiști au beneficiat de instruiri, inclusiv polițiști, lucrători medicali, specialiști ATAS/STAS, avocați – categorii profesionale care au rol esențial în contactul inițial cu copilul victimă sau martor al infracțiunilor. Prin aceste activități, modelul Barnahus a început să fie integrat mai sistematic în practicile profesionale la nivel național.

4.4. Vizibilitate, transparență și comunicare publică

În 2025, vizibilitatea Serviciului de tip Barnahus Nord a crescut constant, reflectând un interes tot mai mare față de modelul de intervenție integrată destinat copiilor victime sau martori ai infracțiunilor. Platforma www.barnahus.md a înregistrat 9.430 accesări, comparativ cu 7.438 în anul precedent, ceea ce indică o creștere semnificativă a interesului pentru modelul Barnahus și pentru abordarea multidisciplinară orientată spre sprijinirea copiilor victime sau martori ai infracțiunilor, într-un cadru prietenos și sigur.

Pe parcursul anului, pe site au fost publicate 10 articole care au reflectat principalele direcții de activitate ale centrului: consolidarea capacităților profesioniștilor, organizarea vizitelor de studiu, schimburile de bune practici și informarea publicului privind serviciile disponibile. Conținutul publicat a contribuit la sporirea transparenței și la facilitarea accesului la informații relevante atât pentru specialiști, cât și pentru comunitate.

Un accent deosebit a fost pus pe dezvoltarea resurselor profesionale. În acest sens, au fost elaborate și publicate două materiale de referință la nivel național:

„Broșura cu studii de caz: Copilul victimă/martor al infracțiunii în fața justiției – experiența Barnahus în Republica Moldova”

„Ghidul juristului: Acordarea asistenței juridice primare în cadrul serviciului de asistență integrată de tip Barnahus”

Aceste publicații oferă instrumente practice aplicabile în activitatea zilnică a specialiștilor și consolidează poziționarea Barnahus Nord ca model de referință în intervențiile integrate.

Comunicarea activă a fost susținută și prin intermediul rețelelor sociale ale CNPAC, unde au fost realizate 28 de postări dedicate Centrului Barnahus Nord. Acestea au avut rolul de a crește gradul de informare privind specificul serviciului, colaborarea intersectorială și beneficiile modelului pentru copii, promovând totodată mesajele de prevenire a retraumatizării și de consolidare a justiției prietenoase copilului.

Un element distinct de comunicare a fost realizarea și distribuirea unui video de prezentare a centrului. Materialul ilustrează rolul centrului ca „primul serviciu din Moldova”, care schimbă modul în care sunt sprijiniți copiii victime sau martori ai infracțiunilor, punând în evidență mediul sigur și prietenos, descris de copii drept *„o casă caldă și colorată”* și colaborarea echipei multidisciplinare (psihologi, procurori, judecători, medici, polițiști și asistenți sociali) orientată către interesul superior al copilului.

Prin utilizarea integrată a website-ului, a rețelelor sociale și a materialelor multimedia, CNPAC a contribuit la consolidarea vizibilității Serviciului Barnahus Nord și la o înțelegere mai clară, atât la nivel public, cât și profesional, a importanței intervenției integrate în cazurile ce implică copii victime sau martori ai infracțiunilor.

PROVOCĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE

Activitatea Centrului Barnahus Nord în anul 2025 confirmă consolidarea serviciului ca mecanism-cheie de intervenție specializată pentru copiii victime sau martori ai infracțiunilor. Volumul ridicat de solicitări și complexitatea cazurilor gestionate reflectă atât prevalența violenței asupra copiilor în regiunea de Nord, cât și nivelul de încredere al instituțiilor de drept din unitățile administrativ-teritoriale arondate Centrului, precum și din alte unități administrativ-teritoriale ale țării, care, la solicitare, au beneficiat de serviciile oferite. Această practică demonstrează capacitatea Centrului de a asigura intervenții sigure, coordonate și centrate pe copil, dincolo de aria teritorială de competență stabilită.

Centrul a gestionat preponderent cazuri de abuz sexual și violență în familie, cu o pondere crescută a fetelor și a copiilor din mediul rural. Datele evidențiază vulnerabilitatea accentuată a adolescenților și confirmă necesitatea menținerii serviciilor Barnahus ca răspuns prioritar în sistemul de protecție a copilului.

Intervenția multidisciplinară a fost realizată în conformitate cu standardele minime de calitate, audierea copilului în condiții speciale rămânând serviciul central al Centrului.. În acest context, adresările directe către Centru au permis, în mai multe cazuri, intervenții prompte și reducerea expunerii copilului la stres procedural.

Analiza parcursului cazurilor relevă că, în unele situații, durata dintre inițierea procesului penal și realizarea intervențiilor specializate poate fi extinsă. Orice întârziere în audierea în condiții speciale sau în efectuarea evaluării psihologice are un impact direct asupra stării emoționale a copilului și a familiei, putând amplifica anxietatea și incertitudinea. Această constatare subliniază importanța referirii timpurii către serviciu și a unei coordonări eficiente între instituțiile implicate.

Deși numărul solicitărilor pentru efectuarea expertizelor medico-legale a înregistrat o creștere pe parcursul anilor de activitate a Centrului, raportat la numărul total de dosare de abuz sexual gestionate, acestea rămân într-o proporție redusă. Această situație indică necesitatea consolidării colaborării cu organele de urmărire penală și a valorificării mai frecvente a expertizei medico-legale ca instrument probator esențial în cauzele cu implicarea copiilor.

Asistența psihologică de criză și evaluarea psihologică au contribuit semnificativ la stabilizarea emoțională a copiilor și la sprijinirea procesului de justiție. Totodată, numărul crescut de solicitări de evaluare a evidențiat situații în care evaluarea nu este relevantă pentru scopul intervenției sau este solicitată înainte de audierea în condiții speciale, cu risc de retraumatizare a copilului. Au fost identificate cazuri în care copiii erau deja audiați sau evaluați în alte instituții, fapt ce a îngreunat procesul de evaluare în cadrul Centrului, întrucât psihologul a fost nevoit să reia detalii legate de evenimentul abuziv. De asemenea, dificultățile logistice în asigurarea prezenței copilului la mai multe ședințe au condus, în unele situații, la realizarea evaluărilor în alte instituții sau la abandonul procesului. Expunerea repetată a copilului la evaluări psihologice, ca urmare a evaluărilor anterioare realizate în afara Centrului Barnahus, subliniază necesitatea unei coordonări mai eficiente a solicitărilor și a unei informări adecvate a actorilor implicați.

În procesul de acordare a asistenței, s-a observat și reticența unor părinți sau reprezentanți legali de a continua anumite demersuri juridice sau psihologice, inclusiv în ceea ce privește formularea cererilor sau participarea la ședințe. Motivele invocate țin frecvent de teama expunerii publice sau presiunea emoțională asociată procedurilor judiciare.

Un progres important al anului 2025 îl constituie participarea Centrului Barnahus Nord, la inițiativa CNPAC, la pilotarea Registrului electronic pentru managementul de caz la Barnahus. Acest instrument modern permite monitorizarea structurată a solicitărilor, tipologiei cazurilor, etapelor de intervenție și respectării termenelor procedurale.

Formarea profesională continuă a echipei a fost realizată preponderent la inițiativa și cu contribuția CNPAC. Instruirile și supervizarea au susținut dezvoltarea competențelor specialiștilor, aplicarea practicilor unitare și prevenirea epuizării profesionale, contribuind direct la menținerea calității serviciilor.

Activitatea Centrului pe parcursul anului confirmă rolul său esențial în protecția copilului și în sprijinirea familiilor aflate în situații dificile. Feedbackul beneficiarilor și al specialiștilor evidențiază calitatea serviciilor, profesionalismul echipei și impactul pozitiv asupra stării emoționale a copiilor. Abordarea multidisciplinară, condițiile prietenoase de audiere și colaborarea interinstituțională contribuie la respectarea interesului superior al copilului. Rezultatele obținute motivează continuarea și dezvoltarea serviciilor, cu accent pe siguranță, respect și sprijin emoțional pentru fiecare copil.

PRIORITĂȚI PENTRU ANUL 2026

1. Consultarea copiilor supraviețuitori și transferul de practici bune către Serviciul Barnahus Sud, în vederea consolidării serviciilor centrate pe copil și aplicării unitare a modelului Barnahus.
2. Creșterea colaborării interinstituționale prin semnarea de noi parteneriate și consolidarea protocoalelor existente, cu accent pe examinările medico-legale, respectarea termenelor de audiere și utilizarea audierii în condiții speciale ca primă opțiune procedurală.
3. Consolidarea serviciilor Centrului Barnahus Nord prin dezvoltarea capacității profesionale a specialiștilor de a realiza evaluări psihologice și de a elabora rapoarte conform standardelor de calitate și protocoalelor recunoscute în domeniu, asigurând menținerea calității intervențiilor în condițiile unui volum controlat de solicitări.
4. Dezvoltarea și implementarea programelor de instruire continuă, supervizare profesională și prevenire a epuizării profesionale, pentru menținerea calității intervențiilor și stabilitatea echipei.
5. Monitorizarea sistematică a recomandărilor din rapoartele de evaluare psihologică adresate autorităților locale, cu scopul asigurării suportului post-intervenție pentru copii și familii și reducerii riscului de retraumatizare.
6. Întărirea rolului Centrului în monitorizarea post-intervenție a cazurilor și analiza rezultatelor proceselor penale, pentru a contribui la îmbunătățirea politicilor și practicilor de protecție a copilului.
7. Digitalizarea activității Centrului, prin utilizarea constantă a Registrului electronic de maagement al cazurilor, în vederea monitorizării cazurilor, respectării termenelor și îmbunătățirii coordonării interinstituționale.
8. Sporirea resurselor financiare prin atragerea de noi finanțări și implicarea activă a autorităților locale în susținerea funcționării și dezvoltării Centrului.
9. Dezvoltarea instrumentelor de evaluare și monitorizare a impactului serviciilor asupra beneficiarilor, pentru fundamentarea deciziilor și adaptarea intervențiilor la nevoile reale.
10. Consolidarea activităților de promovare a serviciilor Barnahus la nivel regional, în special în raioanele cu adresabilitate redusă, pentru creșterea accesului copiilor și familiilor la servicii specializate.

RECOMANDĂRI PENTRU INSTITUȚIILE PARTENERE

1. Revizuirea și actualizarea cadrului legal privind achiziția serviciilor sociale, cu accent pe procedurile de contractare și metodologiile de plată, pentru a elimina ambiguitățile și a asigura furnizarea eficientă și sustenabilă a serviciilor către beneficiari.
2. Consolidarea cooperării interinstituționale între justiție, poliție, autorități tutelare, instituții medicale, educaționale și Centrul Barnahus Nord, pentru intervenție coordonată și reducerea timpilor de referire.
3. Referirea timpurie a copiilor către Centrul Barnahus Nord de către procuraturi și inspectoratele de poliție, imediat după inițierea cauzei penale.
4. Audierea copilului în condiții speciale, realizată cu prioritate în incinta Centrului Barnahus Nord, pentru prevenirea retraumatizării.
5. Efectuarea expertizelor medico-legale în cadrul Centrului Barnahus Nord, ori de câte ori este posibil, pentru reducerea stresului și facilitarea coordonării multidisciplinare.
6. Evaluarea psihologică a copilului într-un mediu securizat și prietenos, realizată de specialiști formați, conform principiului interesului superior al copilului.
7. Monitorizarea post-intervenție a copilului și familiei, asigurată prin colaborarea dintre Centrul Barnahus Nord și autoritățile tutelare teritoriale, cu acces la servicii comunitare și suport psihosocial pe termen mediu și lung.
8. Consolidarea mecanismelor de identificare timpurie a suspiciunilor de abuz în instituțiile educaționale și serviciile comunitare.
9. Implementarea programelor de instruire și formare continuă pentru toți specialiștii implicați în gestionarea cazurilor de violență asupra copiilor.
10. Instituirea unui mecanism de supervizare profesională pentru specialiști, pentru menținerea calității intervențiilor și prevenirea arderii profesionale.
11. Investirea în infrastructura și dotarea tehnologică a Centrului Barnahus Nord, pentru asigurarea unui mediu sigur și adaptat copilului.
12. Dezvoltarea parteneriatelor naționale și internaționale pentru schimb de bune practici și îmbunătățirea metodologiilor de intervenție.
13. Susținerea financiară și tehnică continuă din partea partenerilor de dezvoltare și organizațiilor neguvernamentale pentru extinderea serviciului Barnahus.
14. Desfășurarea campaniilor de conștientizare pentru reducerea stigmatizării copiilor victime și încurajarea raportării cazurilor de abuz.